

Pogovori.

Gosp. *Potoški*: Vaših „skromnih izdelkov“ se je nabrala cela kopica. Sicer smo Vam že pismeno povedali nekaj mislij o Vaših pesmicah. Toda, ker je morda tudi drugim v korist ta in ona opomnja, bodi Vam še nekaj besedij! Vaše „pesmice“ se nam zdé preveč „sentimentalne“, ker izražate sama čustva, in sicer prisiljena, neresnična čustva. Večkrat iščete in iztikate to in ono le zaradi rime. Vidi se, da ste pridno čitali slovenske pesmi, nabrali si precejšen zaklad rim in te sedaj rabite, ko „zlivate“ svoje čute v „merjeno“ besedo. Premalo pa pazite na merilo. Kar smo rekli o tej stvari sploh mladim pesnikom, rekli smo tudi Vam. Vendar priznavamo, da ste napredovali in da se glasé zadnje pesmi veliko lepše nego prve. Prvo, ki ste nam jo poslali, je „Pomladi v gozdu.“

Tajen spev v zvonkih glasih
Glasi se po mračnem sveti,
Vmes šepče listek lahno
In dehté pogozdni cveti.

Kako prijetno v tihem gaju
Duh se moj raduje,
Ko po lahnem šepetanju
Tajnostno vse miruje!

In vendar gozd zeleni,
Ko tajnostno šumiš,
Spomine tožne meni
V prsih mi budiš.

To je vse tako „tajnostno“, da ničesar ne vidimo in ne slišimo. To ni poezija, ki mora stati na istinitih tleh. Kje ste slišali tisti „tajen spev v zvonkih glasih“? Kakšen „zvonk“ je pač bil, da ste čuli šepetanje „listka“ in „dehtenje“ cveta? In ob vsem tem spevu in glasih in

šepetanju itd. je Vam „prijetno radoval se duh v tihem gaju, ko po lahnem šepetanju (aha!) vse tajnostno miruje.“ A takoj ste pozabili, da ste se radovali, pa se Vam dozdeva, „da tajnostno šumenje Vam tožne spomine budi.“ Tako

pevati — ne smete nikdar več. In žal, da je tudi v drugih Vaših začetnih pesmicah vse polno tega „tajnostnega“ nebodigatreba.

Da pa ste napredovali, kaže n. pr. pesmica „Na mirodvoru“, čeprav bi bilo tudi tej treba še marsičesa.

Zakaj pravite „mirodvor“? Ali govoré tako ljudje v Vašem kraju? In „je mirujoče stanje“ — kdo neki tako govori ali piše? Čeprav je pa oblika neokretna, so vsaj misli lepe in dobro razvrščene. — Učiti se Vam je pač treba še mnogo, mnogo. Zdravi!

Gosp. *Č-s v L.*: Umeva se samo ob sebi, da moramo misliti pametno, ako hočemo kaj pametnega zapisati. Besede vreči na papir, to še ni umetnost. Da imajo besede tudi kaj zmisla, da se po nepotrebnem ne kvari papir in dragi čas, treba je, ponavljamo, pametno misliti. Poet pošlje svoje s trudom zverženo delce, pa prosi kritike, prosi, da naj se „natisne, ako je mogoče v kratkem času“, in vendar je prav za prav škoda časa, ako se mudimo ob takem stvoru. Pa ker smo obljubili,

da vsakomur postrežemo, naj tudi o Vašem „Sonetu“ in o „Sloveniji“ izrečemo sodbo Vam in drugim v pouk in — v svarilo.

Ubogi Vaš slavec! „S čutov narejati mora melodije, stokati mora bridko, srce mu ne

Admiral Sampson.

General Shafter.

sme biti za svetne reči, rajati mu mora in — pokati!“ Mislamo, da ne srčna rana, ampak prsti so Vas skeleli, ko ste spravljali skupaj vse te — vrste. Uboga pa tudi Vaša Slovenija — prava beračica. „slabih las“ (!), če ji res „bijejo src milijoni“ pa se „tisoč samo rok dviga“ za njo, Več rok, več rok bi moralo delati, ne samo srca bi morala biti, pa bo Sloveniji bolje. Dovolj!

Gosp. P. G. v L.: Vaše „ode“ (nekako tako bi imenovali pesem „Sv. Cirilu in Metodu“) nečemo kar na kratko obsoditi, da je „za nič“. Da pa ni Bog zná kako dobra, smemo brez skrbi trditi. Kaj pa! V mladih dneh se človek hitro navduši za dobro stvar, da tudi rad katero zapoje. Tako se je, kaže, tudi Vam srce razširilo in mislili ste, da se mora to izliti v — spev. Prav, če le niste za to izgubili preveč časa, kateri bi se bil dal pač bolje obrniti. Vidite: da se dobé res dobre misli in izrazijo z lepo, merjeno besedo in celó rimano, za to je treba časa. Pa se ne sme ravno vsaka izreči, če morebiti se le beseda veže z besedo. Drugače se res zdi človeku, da je posebno poetično, kakor pravite Vi: „Solnce zahaja — Bliža se mrak, Pticka napaja — Sen že sladak.“ Ste-li dobro pomislili, kaj ste hoteli zapisati? Sen — napaja? Nezmisl! In tiste čudne sanje:

„Ko zrete v Save vale deroče, ko besni vihar šuman“ in ko v Savo gledate: „Pred menoj ravan se dviga, Mesta bela se blišče“: kaj je to? In tudi ni prijetno, da ste v tako kratkem delcu premenili pet ali šestkrat merilo. Pa tudi pazili niste, ko ste začeli: Solnce zahaja . . . z daktilom: osma vrstica pa se začenja z „nastopom“ — anakruzo. — „Človek.“ „Umetnik si, ti človek modri! Klesanje celo je življenje, Klesanje vedno in stvarjenje.“ Lahko rečemo, da smo brali že precèj bodi pesmi bodi proze —, pa se ne spominjamo, da bi bili naleteli na to misel: Življenje — je klesanje. Uprav originalno! A čudno zopet: v prvem delu govorite, kako človek kleše, vpodobljuje itd. „iz jedne krasne snovi, ki lepša je, kot beli, trdi mramor in mečja je od libanonske cedre“; ta je —

človeško srce! Trše kakor marmor, mečje kakor cedra! Čita se še dosti prijetno ta Vaš „človek“, a zadovoljni nikakor nismo z njim.

Gosp. P. Zagorski: Poslali ste nam pesmico „Mrtvim“ in pisali: „Blagovolite prirediti to pesmico, ako je mogoče, v „Dom in svet“-u. Prav odkritosrčno rečemo: V tej pesmi ni pesniškega duha. Misel je sicer jedna, a v tako različnih stavkih izražena, da ni medsebojne vezi. V grobu spé mrlič, nič jih ne moti; gomile so tihe, križi jih krasijo, pa zopet: „viharjev sile se ne glasijo“ itd. Človeku se zdi, da ste to „pesmico“ naredili samo zaradi — rime. „Srečen pač vaš stan je?“ Pomislite, v kakem stanu so mrtveci v črnem grobu! „Trud končali ste življenja“ — kako malo poetično! In naslednje vrstice — kako prisiljene! In še jedenkrat „Spijte mirno“! dokler „tromba ne zatrobi in zapoje“ . . . Zamerite ali ne zamerite: nismo je mogli prirediti za list, ampak Vam kličemo: „Mrtvih ne — budíte!“

Admiral Cervera

Narodni pregovori.

Bolje je suha skorja kruha v miru, ko pitan vol v prepiru.

Živina ne zna reči, zna doli leči.

Varčnik zapravljevca najde.

Tat ima svojo srečo.

Meri in pa veri se mora verjeti.

Bele roké, pa delati nehté.

Veliko mater, malo gospodinj.

Vračilen dan pride.

Lovec ima rujave čevlje in prazna čeva.

V mestih pogosto zvonijo, pa malokdaj jedó.

Jedna streha ni za jeden dež.

Vinski mož in pa ovsen konj sta močna.

Baharija je dober kup, ofert (gizdost) je draga.

Grunt (kmetija) pravi: deri (delaj pridno) ti mene, če ne, bom jaz tebe.

Kjer ni grma, ni sence.

Sod bobni, denarjev ni.

Lovčeva hiša se od zunaj pozna.